

Tikka T3 CTR

Onko tässä monikäyttöisin Tikka tähän mennessä?

Teksti ja kuvat: J. Malinen

Tikka T3 tuoteperhe on saanut jälleen kolme uutta, yllättävän merkittävää edustajaa. Äkkivilkkaisulla ne vaikuttavat pienillä kosmeettisilla muutoksilla aikaansaaduiksi, jotka tarkemmin tutkittaessa osoittautuvatkin sangen merkittäviksi.

Onkin nostettava hattua sille, että Sako kehittää kiiuvaaseen tahtiin uusia malleja aikana, jolloin kaikki valmistettavat aseet revitään joka tapauksessa käsistä. Malleista Compact on puettu pieneen helposti käsiteltävään pakettiin, jossa hoikka piippu on lyhyt 51 senttinen sekä komposiittitukki 30 millia normaalia lyhyempi. Aseen mukana toimitetaan jatkopala, jolla tukin saa täysikasvuiseksi sekä molempiin pituuksiin sovitetut perälevyt. Tarjottavat kaliiperit yltyvät .308 Winchesteriin asti ja ovat siten järkeviä ja helposti ammuttavia, mutta riittävät silti tarvittaessa suurriistallekin. Tällaista asetta moni nuori tai muuten pienikokoinen metsästäjä on kaivannut. Parasta on, että ase kasvaa käyttäjänsä mukana.

Toinen hyvin yksinkertaisella lisäyksellä aikaansaatu ja ammuttavuutta selkeästi parantava malli on Lite Adjustable. Siinä kevyen aseensa tukin harjalle on lisätty säädettävä poskipakka muun aseensa pysyessä ennallaan. Kiikaritähntäin alkaa olla perusvaruste ja yleensä ne asettuvat niin korkealle, ettei poski saa kunnon tukea harjasta, asemerkistä riippumatta. Kunnon poskituki on kuitenkin yksi hyvän ammuttavuuden perusedellytys ja nyt tässä mallissa sekin on kunnossa.

Kolmas malli onkin sitten tässä koeammuttu kompakti taktinen kivääri eli CTR (Compact Tactical Rifle). Siinä on puoliraskas lyhyt piippu varustettuna äänenvaimenninkierreellä, komposiittitukin harjalla on korokepala ja lippaana on TRG:n metallinen 10 patruunan irtolipas. Picatinny-kisko on vakiona ja harvinaisempaan herkkuna nähdään lukon pinnoitus liukkaalla teflonilla.

Parempi kuin Scout

Jos hakee CTR:lle esikuvaa, niin pitkään asealaa seuranneet muistavat Jeff Cooperin ja hä-

nen Scout kiväärinsä. Tässä olisi nyt sitten ammuttavuudeltaan sen parannettu painos.

Jeffhän määritteli kaikkein käyttökelpoisimmaksi joka paikan ja tehtävän kivääriksi lyhyen, alle metrisen ja alle kolmikiloisen .308 Win kaliiperisen, jossa lipas vetää kymmenen patruunaa ja mielellään perässä kulkee vielä varalipas mukana. Tähtäimenä siinä on avotähtäinten lisäksi erittäin nopeakäyttöinen, piipun puoliväliin asennettu ja pienellä kiinteällä suurennuksella varustettu kiikaritähntäin.

Aikoinaan Steyr Mannlicher otti yhteistyön tuloksena oman versionsa tuotantoon juuri nimellä Scout. Siinä on jopa integroidut tukijalat, jotka taitetaan etutukin sivuille kun niitä ei käytetä.

Saksan IWA-messuilla uusin trendi näytti eri valmistajien keskuudessa olevan jälleen valmistaa hyvin lyhyellä piipulla varustettu, kompakti kiväärimalli joko pulttilukkoisena tai itselataavana.

Tällainen on helposti käsiteltävä, mutta varjopuolena on kova suupamaus ja lähtönopeuden lasku. Ensimmäiseen auttaa ammuttavuutta muutenkin huomattavasti parantava äänenvaimennin, mutta jälkimmäiselle ei mahda mitään. Tämä tulee huomioida lentorataa laskettaessa ja se vaikuttaa jopa liikkuvan pahivihirven ennakkoon, asia joka on toisinaan unohtunut.

CTR raudat

Uusi Tikka T3 CTR antaa heti käteen otettaessa vaikutelman raskaasta, näppärän mittaisesta ja jämästä aseesta.

Piipun erinomaisen laadukas rihtaus on tehty kylmätkomalla. Kaikkiaan piipulla on mittaa ainoastaan 51 senttiä, mutta värinöitä vaimentavaa paksuutta on melkoisesti. Kyseessä on puoliraskas piippuprofiili, herätetty jälleen henkiin vanhasta Tikasta. Ei ihme, että

Alaraudat on nyt koneistettu alumiinista ja liipaisinkaaren etuosassa on helposti tavoitettava lippaan salpa.

CTR:n keskeltä syöttävä peltinen lipas on nyt ensi kertaa 10 patruunaa vetävä ja kotoisin Sako TRG tarkkuuskivääristä.

Perään on lisätty oikeaoppisesti eteenpäin viettävä harjan korotuspala, mikä parantuneen poskituen ansiosta helpottaa ammuttavuutta huomattavasti.

Koneisto on tuttua Tikkaa, varmistin on kaksiasentoinen ja linjakaan lukon peräkappaleen alla on viiresoitin. Poikkeuksellisen kookas lukon nuppi käy erinomaisesti käteen.

pitoa vakauttavaa kokonaispainoa kertyy 3,4 kiloa pienuudesta huolimatta.

Vakiona piipun suulle on koneistettu 5/8x24 -äänenvaimenninkierre ja hyvin on koneistettukin. Piipun valmistuksen yhteydessä tehtynä se on varmimmin myös piippureiän suuntainen. Tässä yksi syy miksi kierre kannattaa hankkia jo tehtaan tekemänä. Toki asiaansa osaava asesepä saa sen suoraan, mutta varma on aina varmaa. Kierteen suojana on teräksinen karhennettu suojaoholki, joka istuu huolella matamustaan piippuprofiiliin.

Valitettavasti testiaseen mukana ei seurannut äänenvaimenninta, joka voisi kuulua vakiotoimitukseenkin. Se nimittäin parantaa ammuttavuuden lisäksi lähes poikkeuksetta myös tarkkuutta. Tosin ei varmaankaan koeaseen tapauksessa, sillä syntyneet kasat olivat kaikki ällistyttävän hyvät yhtä reikää, joten parannettavaa ei yksinkertaisesti käy-

tetyillä patruunoilla juurikaan jäänyt.

Koneistokaan ei ole ihan vakio T3:nen, sillä asiallisen mustanpuhuviin rautoihin sopivasti rosterinen lukko on saanut mustan, erittäin luistavan ja suojaavan teflonpinnoitteen aivan kuten taktisessa TAC mallissa. Näin ulospäin ei ole näkyvissä kirkasta osaa ja liukas lukko luistaa kallistettaessa todella herkästi. Latausliikkeessä lukko osoittautui myös huomattavasti hiljaisemmaksi kuin pinnoittamaton vakiolukko, sillä muovikerros toimii koloiden vaimentimena. Ainoa huono puoli on se, että teflonpinta saattaa kulua käytössä, varsinkin jos sitä ei muista voidella. Vielä lukonkammen päähän on kierretty erikoissuuri musta nuppi, josta lukon käsittely käy vaivattomasti. Vaikka olkia on kaksi, niin avauskulma on ainoastaan 70 astetta ja kampi pysyy näppärän etäällä optiikasta. Tämä on hieno asia varsinkin aseessa, joka on teh-

ty toimimaan tilanteessa kuin tilanteessa.

Muuten tekniikka on tuttua, pitkän tasapohjaisen kehyksen tehollista matkaa on rajattu .260 Remingtonille ja .308 Winchesterille sopivaksi lukon liikettä rajoittamalla. Nämä samaan hylsyyn perustuvat kaksi kaliiperia soveltuvat erinomaisen monikäyttöisinä kaikenlaiseen ammuntaan ja ovat siten nappiin osunut valinta.

Kaksiolkaisen lukon etupää on voimakkaasti kartiomainen, hyvin ohjautuva ja pienikokoinen. Ulosvetimen kynsi on leveä, hyvän otteen kannasta nappaava sekä upotetussa iskupohjassa on hylsyn voimalla varmatoimisesti heittävä jousikuormitettu tappi. Lukko on purettavissa huoltoa varten käyttöohjeen neuvoja noudattaen lähes yhtä helposti kuin sakolaisessa.

Alumiinirunkoon koottu etuvetoton laukaisulaite on niin ikään tuttua sakolaista ja käyttäjänsä säädettävissä välillä 1

- 2 kiloa. Tuntumaltaan se on sellainen, ettei tarvikekoneistoja tarvitse haikailla. Valinnaisena saa jopa herkistimellä varustetun laukaisulaitteen.

Kehyksen oikealla puolella sijaitseva kaksiasentoinen varmistin lukitsee sekä liipaisimen että lukon kameran ja sen käyttö onnistuu hiljaisestikin. Muun aseeseen tyyliin erinomaisesti sopivat mattamustat alaraudat ovat sitten kokonaan uutta tuotantoa. Tai oikeastaan kyseessä on alumiinista koneistettu tyylikkään asiallinen kokonaisuus, jossa liipaisinkaarellakin on kokoa vaikka hanskat kädessä ammuntaan.

Tämä on ollut tarpeellista, sillä suuri ja tukeva TRG:n teräksinen irtolipas korvaa alkupeiräisen kapean muovilippaan. Uusi lipas on kaksirivinen, mutta syöttää edelleen toimintavarmasti keskeltä. Siksi siihen on työnnettävä patruunatkin edestäpäin liu'uttamalla. Tämä käy käytännössä helposti.

Lippaan vapauttimen kook-

Kaksiolkaisuudesta huolimatta lukon avauskulma on nopeat 70 astetta ja kampi jää ihailtavan etäälle tähtäimestä.

kaat salvat ovat molemmin puolin liipaisinkaaren etuosaa, näppärästi etusormella tavoitettavissa. Onneksi ne ovat melko jäykät, mikä estää vahingossa irrottamista.

Tällaisen aseiden toimitukseen voisi kuulua enemmänkin kuin vain yksi lipas Sporterin tapaan, mutta se tietenkin nostaisi hintaa.

Vahvistettu tukki

Tukki on mustaa lasikuituvahvisteista muovia, mikä onkin oikea valinta kovaa käyttöä ja käsittelyä kestäväksi suunniteltuun aseeseen. Tukin harjalle on lisätty oikeaoppisesti eteenpäin laskeva korokepala, jotta poski saa kunnon tuen kiikaritähtäintä käytettäessä.

Perässä ei ole sivuvääryttä, joten täysin suorana se sopii tämän puolesta vasureillekin. Ergonomiaa parantaa edel-

leen siroon pistoolikahvaan molemmin puolin muotoillut kämmenpahkat. Matalat karhennuskuviot ovat enemmän koristeelliset kuin pitävän otteen antavat.

Perän pituutta voidaan hahmottaessa jatkaa ampujakohtaisesti Tikan muovisilla jatkopaloilla.

Perälevy on melko kova kuminen ja hihnalengin kiinnikkeet ovat vakiona. Etutukea ajatellen nastoja voisi olla kaksikin etutukin alla kuten Sakon mallissa Long Range, mutta tämä vaatisi suurempia muutoksia myös itse etutukkiin.

Radalla

Koeammuntaa varten tehtaalla oli CTR:n päälle asennettu tähtäimeksi edullinen, joskin yllättävän erottelutarkan kuvan antava Burris E1 4,5-14x42. Jalat olivat tietenkin Sakon

omat mullinsilmät tuohon kaikkein käyttökelpoisimpaan Picatinny-kiskoon sopivilla alapaloilla.

Ase saapui juuri kun olin lähdössä kesän ensimmäiseen pahvihirven osakilpailuun. Pikaisessa tutustumisessa raskas piippu tuntui pysyvän yllättävän vakaana, joten otin ase radalle. Kyseessä oli samalla vuoden ensimmäinen hirviratakäyntini ja hämmästykseni oli melkoinen, kun Tikka tempaisi kylmiltään kilpasarjaksi 88 pistettä, mikä on itselleni korkea tulos kilpailussa ammutuksi. Seuraavalla ratakäynnillä ammutussa toisessa osakilpailussa CTR paukutti tulokseksi 92 pistettä, joten ase näytti soveltuvan itselleni erinomaisesti rata-ammuntaan. Vaikka piippu on lyhyt, niin rauhoittavaa painoa löytyi riittävästi.

Tässä olisin halunnut kokeil-

la myös äänenvaimenninta, mutta kuten sanottu, sopivalla kierteellä olevaa ei ollut käytettävissä. Vielä raskaammalla aseella ampumaan tottuneille vaimennin toisi kaivattua painoa piipun suulle.

CTR:n lipas toimi hyvin sekä kymmenellä patruunalla täytettynä että osatäytöllä. Patruunat voi syötellä myös yksitellen pienen ja siten kehystä tukevan hylsyaukon kautta yksinkertaisesti pudottamalla lippaan päälle.

Muuten tämä Tikka toimi kuten perusmallikin, luotettavasti ja hylsyet poistuivat varmatoimisesti.

Tarkkuus

Tarkkuutta kokeilin tuttuun tapaan tehdaslatauksilla eli testeissämme vakioksi muodostuneilla 10,9 g Sako Racehead kilpapatruunoilla. Etu-

Perinteisen pulttilukkoisen tavoin Tikassa on kaksi lukitusolkaa, mutta niiden kartiokas muoto on laitettu uusiksi. Ulosvetimen kynsi on leveä ja jousikuormitettu tappi pukkaa hylsyet voimalla ulos.

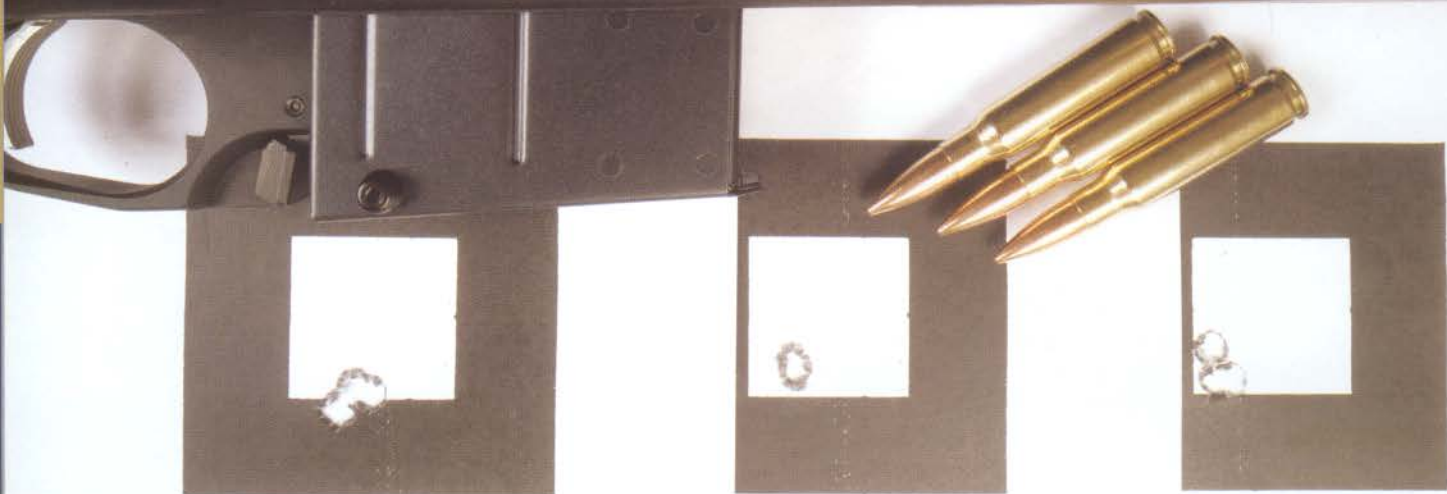
Piipun suulla on siistillä suojaholkilla peitetty 5/8x24 kierre vaimentimelle. Tämä on mainio asia, sillä näin kierre on valmistettu jo piipun suun yhteydessä ja todennäköisimmin täysin suorassa.

Uusi juttu on lukon pinnoittaminen teflonilla, jolloin se on kiiltelemätön, liukas ja hiljainen.

CTR:n päälle on ruuvattu teräksinen Picatinny-kisko maailman yleisimpiä jalustoja ajatellen. Sen etureunassa on myös kiinnike väreilynauhalle.

Testiaseen käynti oli ennen näkemättömän hyvä, paras 10,9 g Sako Racehead kilpapatruunoilla ammutuista kasoista oli vaivaiset 3 mm ja huonoinkin 8 mm.

tukena oli keko hiekkasäkkejä ja takana nahkapussi. Keli oli ihanteellinen, iltahämärä, täysin tyyntä ja lämpöä 17 astetta. Pahvihirven jäljiltä piippu oli tosin reippaan ammunnan likaama, mutta sille ei tällä kertaa mahtanut mitään. Palokarstat oli sentään pyyhkäisty öljyllä pois.

Ensi kohdistuslaukausten jälkeen kolmen sarjat sadan metriltä olivatkin sitten silmät auki reväyttävää luokkaa. Kaikki olivat nimittäin yhtä reikää ja tämä vain 14 kertaisella suurennuksella varustetulla halpistähtäimellä sekä ammunnan edetessä kylmästä melko kuumaksi ammutulla piipulla. Tuo kuumuus aiheutti jo niin paljon lämpöväreilyä sekä epäselvän kuvan, että oli pakko käyttää lämpösuoja paperiarkkia kiikaritähäimen etupuolella.

Tulokset syntyivät siis tavallisella tehdasaseella ennen näkemätön neljän kasan sarja: 6

mm, 8 mm, 7 mm ja viimeisenä sokerina pohjalla 3 mm, kaikkien keskiarvo 6 milliiä. Ei ole tainnut aiemmin tulla vastaan moista yleisasetta, joka olisi pystynyt samaan. Tosin kelikin oli kerrankin ihanteellinen. Lisäksi kasat olivat joka taulussa samassa kohtaa.

Käyttämäni ote ei ollut mikään kasa-ammuntaote, sillä raskaasta 1,6 kilon laukaisusta johtuen pidin myös etutukista kiinni ja vedin asetta voimalla molemmin käsin olkaa vasten. Kenties tämän vuoksi rekyyli ei tuntunut mitenkään ihmeelliseltä, vaan penkistä ammunta oli helppoa.

Tehtaan jäljiltä olevasta laukaisuvastuksesta huolimatta en säätänyt sitä herkemälle, sillä laukaukset lähtivät täsmällisesti ja puhtaasti niin pystystä kuin tuelta. Tässä näkee, että hyviin laukauksiin ei vaadita superkevyttä parinsadan gramman vastusta, vaan oikeaa tuntumaa.

Tarkkuuden lisäksi CTR tarjosi toisenkin yllätyksen. Kun vaihdoin kevyihin 8 g Range harjoituspatruunoihin, niin osuapiste pysyi käytännössä samana kuin raskailla kilpaluotilla. Ilmeisesti lyhyt ja tukeva piippu ei värähtelee huomattavasti.

Yhteenveto

Tikka T3 CTR on erittäin hyvä ammuttava ja erittäin tarkka joka paikan yleisase. Se soveltuu niin radalle kuin metsälle ja miksipä ei viranomais-toimintaan. Ominaisuuksiltaan se on malliston yleiskäyttöisin.

Tikka T3, Malli CTR

Hinta:	1410 euroa
Takuu:	2 vuotta
Valmistaja:	Sako Oy
Tyyppi:	kampilukkoinen lippaallinen kivääri
Kaliiperi:	.308 Win, (.260 Rem)
Lipas:	irrotettava, 10 patruunaa
Pituus:	102 cm
Paino:	3,4 kg
Piipun pituus:	51 cm
Tukki:	lasikuituvahvisteista polymeeriä
Tähtäimet:	Picatinny-kisko
Muuta:	piipunsuulla 5/8x24 kierre, lukko teflonpinnoitettu

Kauttaaltaan kiiltelemättömän mustanpuhuva Tikka T3 CTR on näppärän lyhyt käsiteltävä, mutta kuitenkin vakaa pideltävä.